

SZENTES és VIDÉKE

A Csongrádvármegyei Gazdasági Egyesület Hivatalos Közlönye.

Megjelen **vasárnap és csütörtökön.**
Előfizetési ár:
Negyedévre 2 korona 50 fillér. félévre 3 kor. Egész évre 10 kor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kossuth-utca, Pollák-ház,
hová a kéziratok címezendők.

Hirdetéseket és nyilvtéri közleményeket
a kiadóhivatal
méréselt áron számít fel.

A nők és az ipari munka.

Hivatalos jelentésben olvastuk, hogy az idén 54 kisasszony jelentkezett érettségi vizsgára. Ősszel meg majd ismét beszámolnak az újságok azzal, hány nagy leány vagy asszony iratkozott be az egyetemre filoropternek vagy medikusnak. E nőket bizonyára mind komoly szándék viszi előre az útjukon és mondhatjuk, mi volnánk a legnagyobb ellenségei annak az embernek, aki az egyéni szabadság ellen egyetlen szót is merne emelni. Az élet legfőbb java, amiért bele lehet törődni minden földi nyomorúságba, az, hogy a törvény határain belül mindenki az ő egyéni ízlése szerint rendezheti be az életét. Akik elszántan, erős lélekkel, előrelátó szemmel indulnak meg pályájukon, — azokkal nem lehet szavunk.

Aki tettének következtését előre látta, az nyugodtan viselheti el érte a teletőséget. De hány szerencsétlen női teremést szédít meg a szépen hangzó frázis, a nagyképű, felkapott, hangzatos jelszó? Önálló, erős, logikus fő kevés van a férfiak között is; olyan meg, aki fel tudná szabadítani magát a korszellem befolyása alól, talán egyetlen sincs. Előre kijelentjük, hogy az asszonyi elmét csöppet sem tartjuk kiselbnek és alacsonyabb rendűnek, mint a férfét. Az asszonyi agy nem hitványabb, mint a férfé, csak másforma. Ebben a másformában nincs sem reá sem a férfira nézve semmi magázó; éppen csak azt akartuk mondani, hogy az asszonyi elme karakteréhez tudvalevően nem tartozik sem a nagyon erős önállóság, sem a túlságosan szigorú logika.

Hogyan tudnák hát szegények kiválasztani a sok üres — megengedem, hogy jóhiszemű, de mégis hazug — frázis közül az igazságot? Megnyílt előttük egy hatalmas, óriási perspektíva és ők rohannak előre az úton. Egynémelyikük a tudománysozmját akarja kielégíteni: ezekhez nincs szavunk. A kultúra édesmindnyájunké, mint akár a víz, a levegő, a napfény — és aki-ken igazán él az utána való vágyakozás, azt oda kell engedni a patakhoz, hadd oltsa belőle a sozmját tetszése szerint. És ki tudja, hány termelő, vagy éppen lángelme elől zárnok el az út holmi kislelkű és avuit kétségekkel? De különben is ez megint az egyéni szabadság dolga. A tudomány után sozmjáhozónak adassék ebből mindig annyi,

amennyit kíván és amennyit elfogyasztani, megemészteni képes.

Ámde itt van a kenyérkereseti kérdés, mert a kisasszonyok nagy részét mégis csak ez viszi az egyetemre és itt már lehetetlen, hogy pár szót ne szóljunk azoknak, akik lelkét még nem bódította el a mérges maszlag. A jó isten a megmondhatója, mennyire nehéz a mi helyzetünk, mikor még a jóakaratumkat is bizonyítani kell azok előtt, akiket egy nagy veszedelemtől szeretnénk megmenteni. Nincs bennünk semmi kicsinyes elfogultság, semmi rosszízű ellen-szenv; még csak azt a lelketlen tanácsot sem harsogjuk a szerencsétlen teremtesek fülébe, amit műkedvelő társadalmi tudósoktól olyan gyakran hallunk, hogy: »menjenek férjhez!

Nem is szólva arról a már sokszor emlegetett egyéni szabadságról, hogy mindenki úgy ren-dezi be életét, ahogy neki tetszik, hogy még a vénleánysághoz is joga van a nőnek, ha éppen úgy akarja; — azt hisszük, minden ép eszű ember tudja, hogy a leányok pártában való maradása többnyire nem is szándékos, hanem inkább kényszerű dolog.

A házassághoz minden esetben és mulhatatlanul férj szükséges. A férjelöltek pedig tudvalevően nincsenek fölös számmal. A konyhába sem utasíthatjuk a kisasszonyokat; először, mert ehhez nincsen jogunk; másodsor, mert nagyon sok konyhában nincs mit főzni.

Ha csak egyetlenegy nő nem találna meg a maga helyét a mai társadalmi berendezésben, annak az egynek már joga volna protestálni, küzdeni és boldogulását más úton keresni.

Am jól tudjuk mindannyian, hogy nem így áll a dolog. Tudjuk, hogy a női proletárok száma egyre sokasodik.

Látjuk, hogy a leány egy bizonyos korban túl mint válik terhére szüleinek, családjának, önönmagának, mint szenved, mint vergődik, mert nincs nyomorúságosabb, szegényteljesebb érzés, mint a fölöslegesség érzése.

Csudáljuk e hát, ha az értelmesebb, önézetesebb lányfajta biztosítani akarja életét és önálló életcél keres? Hiszen ez a világon a legtermészetesebb törekvés. Csak az az út, amelyen járnak — visz nehezen a célhoz. Es évről-évre nehezebben. A kik tudományszeretéből, művelődésből mennek az egyetemre, azoknok szerencsés útát, szép sikereket, sok örömet kívánunk, de akik kenyérkerese-

seti célból iratkoztak be, azokhoz lenne egy pár szavunk.

Mielőtt lecke-könyvüket megváltanák, gondoljanak egy kicsit a mai állapotokra, hányják-vessék meg a dolgot, nem hallomások és üres szavak, hanem szemlélődés és körültekintés útján. Gondoljanak a sok férfikolegára, aki állás, foglalkozás nélkül ténfereg, gondoljanak a sok női proletárra, akik velük együtt hiába várják az égi manát. Ez a mi szerencsétlen hazánk, mely folyton kívándorlásról kesereg és bent élő gyermekeit sem képes eltartani, egy darabig nem igen lesz abban a helyzetben, hogy akár a férfi, akár a női proletárjaiért tehessen valamit.

Gondoljanak a meddő várakozásban eltöltött évekre, egyre jobban összesorvadó lelkükre, keserűségtől megmérgezett szívükre és — aztán vált-sák meg a lecke-könyvüket, mert a mi egyetlen, de előadni nem akart javaslatunkra: — az ipari munkára, úgyszólván általános, elke-seredett tiltakozás következnék, amin éppenséggel nem lehet csudálkozni ebben az arisztokratikus, mindenféle kézimunkát annyira lenéző szerencsétlen hazánkban.

A vidék megbecsülése. A vidéki városok elsőrendű szolgálatot teljesítenek a magyarosítás terén. Ezt bizonyítja a népfajokról ímént megjelent hatalmas munka és ezt erősíti meg a legutóbbi népszámlálási statisztika. Ebben az országban, ahol oláh, ó, német, szerb és ruthén nemzetiségű közösségek egész raja van, a magyarság legbiztosabb menedékhelyei a vidéki városok, melyeknek csudásan felszövő crejét évszázadok történeti tanulságai is mutatják. Egy-két erdélyi és felvidéki városok kivételével a nagy Alföldön, Dunán és Tiszán túl a nemzeti érzés, gondolkodás és akarat lüktet a városok közönségében, mely sugárkörébe vonja a körülötte elszórt lételegységeket. Ha egységes magyar nemzeti államról beszélünk, és ezt eszményi gyanánt állítjuk törekvésünk, küzdelmeink középpontjába, — úgy az esztelenéggel határos bűn volna a vidéki városok érdekeinek elhanyagolása

Ezzel a tétellel szemben azonban — sajnos — mit tapasztalunk? — Látjuk a főváros végzetesen nagy hatalmát; látjuk, mint vonzza magához a delejes középpont a nemzet erősítésére, gazdagítására szánt intézmények és eszközök óriási garmadáját; látjuk, micsoda nehéz terheket ró az állam a különben is súlyos pénzügyi bajokkal küzdő városokra és végül látjuk, mint eszelnek ki mind újabb és

ujabb terveket a magyarság természetesen gőpönjainak elérőtlenségére.

Csudálatos véthiben nevelkedett fel a mai nemzedék. Meg van győződve, hogy mindaz, ami a nemzeti művelődést, irodalmat, művészetet, tudományt, ipart és kereskedelmet előmozdítja, csakis a fővárosból származhat. Lépten-nyomom beleütözik ebbe az elfogult közvéleménybe, mely megcsúszik a Budapestről importált cikkek kiválóságára és kritikán fölülvalóságára, ellenben durva kicsinyléssel beszél a vidék termelése fölől. A derék fővárosiaknak csak az jó, üdvös és szép, ami az odaváló aszfaltban sarjadott és silány, haszontalan, jelentéktelen, ami a vidék egységes talajából fakad. Sőt odáig terjed ez a balvélemény, annyira megcsontosodott ez a veszélyes tanítás, hogy már a vidék is lenézi magát, nem becsüli saját őseréjét és tárt karokkal fogadja, amit fölülről kap, akár milyen értéket is.

Sajátságos szölamok keletkeztek. A vidék i e, hely i e, speciális szavak kezdenek megbélyegzőkké lenni, mely bélyegyet aztán a nem speciálisan fővárosinak homlokára sütögetik. A legutolsó szólamom aki Budapest levegőjét rontja, bizonyos dicsfénybe vonjuk, ha megtiszteli a vidéket becses, leereszkedő látogatásával, szívélyességével.

Ez a divatos kisebbitése a vidéknek lábrakapott egyes fővárosi lapokban is. Míg a tekintélyes magyar hírlapirók gondos szeretettel figyelik a városok munkáját, mely szakadatlan a nemzeti kultúra fejlesztésében addig némely újságok néha felháborító gúnynyetik oda lelkiismeretlen megjegyzéseiket a vidéki dolgokról. Nem csuda aztán, ha közönségünknek a sajtó útján tájékozott részét az ilyen léhaság befolyásolja és elfordítja a vidéktől.

Először is tehát jó lesz megbecsülni a magyar városokat. Az alaposág, igaz, nem magyar erény, de ma meglehet követelni a magyar közélet embereitől, hogy fölületes tájékozódás alapján ne ítélkezzenek és még kevésbé oktassanak. Odafent, ahol elkoresosult művészet, az útszéli irodalom, a metélyes erkölcs és ingatag alapra épített gazdaság penészvirágai felelnek, nagyon üdvös volna tisztességesebb elbírálásban részesíteni a jó vidéket és annak minden hozzátartozóságát.

Olyan irányba kell terelni a közlelőfogást, mely a vidéki városok érdekeinek keüvezzen. Olyan útmutatást várunk fölülről, mely elnémita a vidékkel való folytonos packézást és kelemetlenkedést. Mert ha nem pusztá szemfényvesztés a magyar nemzeti állam szépen kifestett tündérképe, akkor nem maradhat el a magyarság gyűjtömedencéinek, a városoknak jobb megbecsülése, a megelövő javak épségben tartása és az új javak megadása.

És akkor — ha mindez így lesz — majd önként elnémul a vidék lekicsinyítésének sértő kiméletlensége.

A kisiparosok és a bakancsszállítás.

Ha jól tudjuk, négy estendő óta részeseül a magyar cipész-kisiparosság abban a nagy szerencsében, hogy a közös hadsereg részére lábbelit vállalhat s azt évenként kisebb-nagyobb mennyiségben, természetesen előzetes vállalkozás alapján — becsálhatja a katonai raktárakba. Történik pedig ez a nagy szerencsétetés azért, hogy a magyar ipart azok is segítsenek megmenteni a teljes elvesztéstől, akiknek hatalmas vaskasszájába

magyar munkás, magyar iparos nehéz verejtékével szerzett pénz is vándorol be évenként igen nagy mennyiségben.

Természetesen igen szűk dolog ez az iparpártolás, ha mindjárt a közös hadügyi kormányzat részéről is történik; azonban sajnos, az eddigi tapasztalatok arra tanítanak bennünket, hogy ne vegyünk minden csillogó dolgot aranyknak. A magyar iparpártolás jel-szava alatt igen sok fényes ércet láttunk már, mely olyan, mint ama közmondásszerű kiszólás, hogy: adtal uram esőt, de nincs benne köszönet. Az érceket aranyak pnyánt csillogtatták a magyar iparos előtt, voltaképpen pedig nem volt más, mint egyszerű réz, melynek túlsó oldalán a méreg: az arzén is jelentkezett.

Igy vagyunk a hadsereg részére vállalt és szállított lábbellelkeivel is.

A mult igen sok keserű példával igazsolt, hogy ez sem egyebé mézes madzagnál, melyet végighúznak a magyar kisiparos száján, hogy elhallgattassák kis időre igaz és nagyon is jogos panaszaival, másrészt pedig, hogy ama nagy urak előtt, kik az ytai gondviselés szerepét vállalták el a kézműipar fölött, legyen mit fitogtatni: hogy ehol e, lassátok, mit tesszünk, mit mivelünk mi a magyar iparért.

Nem esik jól mindezeket itt elmondani, de kénytelenek vagyunk, mert erre az igazság kényszerít bennünket. És most azért választottuk meg az időt mindezeket fölhozni, mert éppen hétfőn, július 7-én kezdődött meg a magyar munkás termékeinek átvétele, a katonai ruharaktárakban. És félünk, hogy ezúttal újra megismétlődik az a mostoha és sérelmes eljárás a szállított kisiparosokkal, mely eddig minden alkalommal megesett s amely nem a kisipar komoly támogatására, hanem annak a vállalkozástól való elriasztására irányul.

Hivatalos jelentések is történtek már erről, de elég szomorú, hogy azoknak semmi foganatjuk eddigélel nem volt. A hivatalos jelentések anyagot is szolgáltatott már a szi-gorú vizsgálat elrendelésére, de erre se akadt ember; minden megyé ügy, amint az első csendődben megkezdődött és félő, hogy tartani is fog addig, míg csak magyar ember vállalkozni mer a közös hadsereg részére ruhaneműt szállítani.

Hogy képet adjuk az eddigi szállítások sérelmes voltának, egy vidéki ipartestület részéről a hazai ipartestületek központi bizottságához terjesztett jelentésből kivesszünk egyet-mást, mint hű színt, a szállítás képéhez, ügy, hogy akár a szentesi, akár más vidéki vállalkozók az első tekintetre ráössmerjenek.

A megnevezésre nem szoruló ipartestület kebelében alakult szövetkezet ugyanis szállított valamennyi bakancsot és felszímat. Mikor a budai ruharaktárnál a beszállított bakancsokat és csizmákat lerakták, azon utasítást nyerték, hogy nyolc nap múlva ismét jöhetnek, mert addig az átvételt nem eszköz-lik, mit, habár a nagy kiadásuk megvolt, elfogadtak s a munkát ott hagyva, hazajöttek. A kijelölt nyolc nap múlva ismét fel-utaztak és jelentkeztek az átvévé bizottságnál, ahol ismét várakozásra utasították őket, miért is mintegy hét napig feltartották az iparos megbízottakat anélkül, hogy a vizsgálatot, vagy az átvételt eszközölték volna. Végre sürgető kérésükre azon utasítást kapták, hogy a bakancsokat áztassák be és verjék kaptafára.

Ezt meg is cselekedték, minek folytán az anyagok színüket veszítették, ügy; hogy a később eszközölt vizsgálatnál kifogásolták, holott azt a komisszió okozta.

Sajnos azonban, hogy ez a határidő a nyár közepére tűzött ki, mikor az átvévé bizottság részint hivatalos teendő folytán az átvételtől fél volt menve, részint nem jelent meg teljes számban, hanem azt ügyszolván csak két őrmester, mint műmester eszközölte a következőképen:

A meghatározott időben a bakancsok és csizmak pontosan a ruharázhöz be lettek szállítva és a megbízott iparosok az átvétel eszközölését kérve a ruharaktár vezetőségénél, azt a választ nyerték, hogy várakozzanak, mert az átvétel nem eszközölhető. Így kény-

telentve voltak társaikkal együtt 5—6 napig Budapesten tartózkodni. Ujabb kérésükre azután az átvételt megbízott műmesterek egyike azt jelentette, hogy a bakancsok megigazitandók, miután belsejük nem felel meg az előírásnak, verjék tehát fara és kalapálják ki. Ezt szintén megtették az iparosok s mikor újból kérték az átvételt, azzal állt elő a műmester úr, hogy várjanak, míg a sor rájuk kerül, addig menjenek a városba sétálni.

Erre a sok herce-hurcára kitört az iparosokból a keserűség s most már arra kérték az ottani urakat, hogy adjanak helyet a készítményeiknek, majd ók az ujabban kitűzendő átvétel napjára haza mennek. Erre aztán elrendelték a bakancsok vizsgálatát. És mi történt? Egy-kettőt szabály ellenére szétbontottak s az átvételt abban hagyták, az iparosokat pedig újra szélnek eresztették.

Az isten tudja hanyadik terminusnál azután azzal állott elő az átvévé bizottság, hogy az átvételi terminus lejárt, most már csak miniszteri engedéllyel lehet átvenni. A késébeesett iparosok ezt is kieszközöltették s végre az év végén az átadást teljesíthették. De ekkor is történt, hogy 300 bakancs közül mintegy százat visszaszabtak.

Mi sem természetesebb, hogy ezen zaklatásokkal s később az átvétellel oly károkat okoztak az iparosoknak, hogy azok teljesen a tönk szélére jutottak s a sok anyagi kar és idővesztés miatt a szállítással nyújtani szándékoltnak előnyök helyett teljesen versenyképtelenné lettek.

Ezt tartalmazza ama vidéki ipartestületnek a központi bizottsághoz intézett jelentése. És ez éppen elég arra, hogy az ember tisztában legyen a szállítmányok miként való átvételével. Azzal t, i., hogy ott nem járnak el a kisiparossal szemben ügy, amint kellene és hogy a kisiparosok ma-holnap tényleg oda jutnak, hogy a közös hadsereg részére való szállításra még csak gondolni sem mernek.

Hát miért van ez?

Avérít-e, hogy a magyar iparos nem tud a katonaság szja ize szerint dolgozni, vagy azért, mert egyáltalán nem kell a magyar kisiparos?

Ha ez az utóbbi áll, legjobb lenne határozottan kijelenteni és a kisiparosoknak tudtára adni, hogy: ne pályázzatok, mert úgyse váltok be soha; s ekkor legalább nyílt, őszinte munkát mivelnének azok az urak, nem tennék még tönkre a magyar ipar pártolásának cége alatt, a küzdő kisiparost.

A t. közönséghez!

Lapunk XXIII-ik évfolyamának második feléhez érkezve, a szokott bizalommal fordulunk a t. közönséghez, hogy előfizetését megújítani és bennünket a közjó érdekében kifejtett munkásságunkben támogatni sziveskedjék.

A több mint 22 éves mult, melynek egész ideje — a váltakozó szerkesztőségek alatt is önzetlenül a közérdek javának volt mindig szentelve, felment bennünket attól, hogy újra — meg újra programot adjunk.

Csak, hogy a lap szétküldésében fennakadás ne legyen, ismételjük kérésünket.

A Szentes és Vidéke előfizetési ára:

fél évre 5 korona

negyedévre 2 kor. 50 fillér,

mely összeg vidékről legcélszerűbben postautalványon küldhető be a kiadóhivatalunkhoz, míg a helybeli előfizetők — nyugta ellenében a lapkiadóknál, vagy közvetlenül kiadóhivatalunknál teljesíthetik az előfizetést.

Tisztelettel:

A „Szentes és Vidéke“ szerkesztősége és kiadóhivatala

Ujdonságok

Szentes, 1902. július 10.

— **Városi kögyülés.** Szentes város képviselőtestülete f. hó 14-én, hétfőn délelőtt 9 órakor kögyülést tart a túl a kurcai tanácsköz teremben.

— **Emlékeztető.** Csongrádvármegye közgazgatási bizottsága f. hó 10-én, ma délelőtt 10 órakor tartja a havi rendes ülését, a vármegyeház kistermében.

— **Károlyi Imre gróf újabb adománya.** Magocs fiatal ura, Károlyi Imre gróf, aki az uradalmaiba maga is bevitte az intenzív gazdálkodás minden mozgat rugóját és példát mutat vármegyénkben arra, hogyan kell — az avatag ősi szokásoktól eltérve úgy gazdálkodni, hogy ne csak a gazda jövedelme sokasodjék, hanem a munkás is megtalálja a maga állandó keresetét, újabbán ismét szép jelét adta annak, hogy melegen érdeklődik minden, vármegyénkbeli gazdasági mozzanat és különösen a csongrádvármegyei gazdasági egyesület tevékenysége iránt. A nemes gróf, aki nem a hangzatos szavak, de a cselekvés, a tettek embere, értesülvén róla, hogy a gazdasági egyesület legközelebb ismét csikódijazást rendez, ennek céljaira, jutalomdíjak kitűztetésére 500 koronát küldött ismét az egyesület elnökségének. — E hírrel kapcsolatban említjük meg, hogy a gazdasági egyesület, a múlt hó végén tartott rendes éves kögyülése alkalmakor, az igazgató választmány előterjesztésére Károlyi Imre grótot, a kisgazdák buzdítására az egyesületnél létesített két ösztöndíjának köszönettel és meleg elismeréssel történt tudomásul vétele után, egyhangú, zajos lelkesedéssel tisztelelbeli elnökeül választotta meg és bizottságot küldött ki, mely a megválasztásról szóló diszokmányt Magocsra vigye és a grófnak atnyujtsa.

— **A Dorner-ügy.** Nagy bűnügyi szenzációra készül most a szegedi büntető törvényeszk szüneti tanácsa. A folyó havi munkarend szerint ugyanis 16-án kezdik meg a volt horgosi jegyző: Dorner Béla bűnyűgyében a tárgyalást, melyet előreláthatóan talán 18-án befejezhetnek. Az ügyesség a horgosi jegyző ellen, mint arról már írtunk, harmincyolc rendbeli sikkasztás büntetésében tett vádindítványt. Vadoiva van még a jegyzőn kívül Liszinszky Pál községi pénztárnok és May községi írnök is. A tárgyalás iránt, természetesen, nagy az érdeklődés, különösen Horgoson, ahonnan erre az alkalomra sokan készülnek berándulni Szegedre. A bíróság a főtárgyalásra így alakult meg: Elnök Pókay Elek kir. ítélőtáblai bíró, szavazó bírák Marton József dr. és Gerhauer József dr. törvényszéki bírák. A vádat Somogyi Szilveszter dr. kir. alügyész fogja képviselni.

— **Ki lesz az új esperes.** A békesbányai református egyházmegye augusztus 10-re rendelte el, a Szabó János vásárhelyi lelkész halálával megüresedett esperesi állásra a szavazatok beadását. Érthető tehát, hogy református körökben mindenfelé nagy az érdeklődés az iránt, ki lesz vajjon az új esperes? — A közhangulatból úgy tetszik ki, hogy három jelölt neve van forgalomban: Pap Imre vásárhelyi lelkészé, Dombi Lajos jelenlegi helyettes esperesé és Futó Zoltán szentesi lelkészé, aki ez idő szerint az egyházmegye főjegyzője. Pap Imre — mint mondják — igen nagy érdemeket szer-

zett magának az egyházmegye körében, különösen a pénzügyek mintaszerű rendbehozásával. Ő azonban határozottan kijelentette, hogy az esperességre nem reflektál. Így előrelátható, hogy az egyházmegye nagy többsége Futó Zoltán mellett fog állást foglalni. Futó Zoltán egyike az egyház legjelesebb adminisztrátorainak. Több évi egyházmegyei főjegyzősége alatt sok szép tanujelét adta azoknak a tulajdonoknak, melyek őt feltételül képezzék teszik a díszes esperesi állás betöltésére. Örömmel észleljük, hogy képességeit az egyházmegye reformátussága is felismerte és őszintén kívánjuk, — már a szentesi nagy református egyház erkölcsi érdekéből is, hogy az esperességre őt választászik meg.

— **Előléptetés.** A szentesi állami főgimnázium két jeles tanára: Berecz Sándor dr. és Krisztiáni István léptek elő legutóbb a hivatalos lépcsőfokokon. A nevezett két tanárt ugyanis a IX. rangosztály III. fizetési osztályából a VIII. rangosztály I. fizetési osztályába nevezték ki.

— **Az igazságügyminiszter a földművesekért.** Az aratás, a nagy munka ideje beköszöntött immár országsszerte és ezzel egyidejűleg megkapták a városok és bíróságok is az igazságügyminiszter emberbaráti rendelkezését. Plósz Sándor igazságügyminiszter ugyanis rendelkezést bocsátott ki, mely szerint a kihágásokért és kisebb büntetésektől elítélt gazdák és mezei munkások csakis a mezei munka szünetelése és befejezése után kényseríthetők büntetéseik kitöltésére. A miniszter eme rendelkez kibocsátására az az emberbaráti elv vezette, hogy egyes családok a nagy mezei munka idejére ne fosztassanak meg — önhibájukon kívül — a kenyérkeresőjüktől.

— **Pályázat községjegyzői állásra.** Algyő községben megüresedett a 800 korona évi fizetéssel javadalmozott községjegyzői állás, melyre, augusztus 2-án lejáró határidővel pályázatot hirdet a tiszáninneni járás főszolgabírája. Az állással, a javadalmon fölül, természetbeni lakás, 400 négyzetöles kert és 145 négyzetöles veteményes, továbbá 12 katasztrális hold szántóföld haszonélvezete van kötve, mely után az adott a község fizeti, végül kap a jegyző mint állami anyakönyvvezető, évi 160 korona tiszteletdíjat. A kellően felszerelt pályázati kérvények, augusztus 2-ig a tiszáninneni járás főszolgabíróhoz címzetten, Dorosmára küldendők. Akik most is közszolgálatban vannak, kérvényeiket fölöttes hatóságuk útján küldjék be.

— **Tanárok tanulmányúton.** Már régebben hírt adtunk róla, hogy a közoktatásügyi miniszter állami főgimnáziumunk két tanárának: Incze Józsefnek és Berecz Sándor dr.-nak egyenként 400—400 korona ösztöndíjat utalványozott ki, az idei szünidő alatt teendő olaszországi tanulmányújukra. Most arról adhatunk hírt, hogy a főgimnázium nevezett két törekvő tanára tegnap indult el a tanulmányútra, Fiumén keresztül Olaszországba.

— **Vő az ipa ellen.** Hogy az anyósok nem valami kedves teremtesek a vők szemében: e mellett tanúskodik legalább is egy millió jó meg rossz anyósóvicc. Ritkább eset, hogy a vő az ipával legyen örökös háborússágban, mint Kamasz János is, aki a napokban kaszával kaszabolta meg az ipát: Valkai Mihályt. Valkai Mihály bizony már öreg ember, a gazdaság gondját-baját a fia meg a veje vállára tette már át, a maga pihenés

— haszonélvez. A hét elején, hogy az aratás munkája megindult, az öreg gyalogszerrrel ballagott ki a földre, megnézni, mit dolgoznak az ő gyerkei. Bentebb vigán vágták a rendet a fiai, a szélső soron a veje Kamasz János foglalkozott a kaszával. Az öreg előbb a vejevel állt szóba és egyebek közt figyelemztette az adófizetésre is, amelyet az ifjú nemzedék szintén magára vett. A vő ezen olyan étkelen dühbe gurult, hogy megsuhintotta a kaszát, és egyszeresen az ipanyakának szegte neki az éles szerszámot. Őja szerenése, hogy Valkai a bal karját hirteleniben védelmi a feje fölé kapta, — így a karjának ereit metszette át, mire az öreg, vértől borítva, eszméletlenül roskadt össze. Fiai beállították azután Szentesre, ahol az első segélyben Reis Samu dr. részesítette; majd további ápolás végett a vármegyei kórházba vitték be, ahol ifjú Pollák Sándor dr. műtőorvos varta össze a karján tántorgó mély sebeket. Az esetről jelentést tettek a kapitányságon, mely az ügyet a fenytő bírósághoz teszi át.

— **A szüléifogdatlanság áldozata lett** A bonyi Tóth Etel, egy 1 éves kis cseppesség, aki vasárnap az édesapja tőkei tanyáján belesett a kút mellett levő vizes gödörbe és — mire észrevették — a vízbe is fulladt. A kicsi gyereket felügyelet nélkül hagyták kint a tanyaház előtt, így mászott el a vizes gödörig, melybe leest és amelyben halálát lelta. A piciny hullát beállították a városba és itthon hétfőn felboncolták. Hogy a veszedőbe ment gyermekétől elpusztulásáért kit terhel a felelősség: ennek felderítésére megindult a vizsgálat.

— **Csendes Flórián megkerült.** Több héttel ezelőtt megírtuk, hogy jó Csendes Flórián a kopott kalapját ratúzván a botjára, ezt a botot egy rongyos kendővel beszurta a Tisza partjába, a kendő csücskébe egy cédulát kötözvén, melyen búcsút vesz a világtól és bejelenti, hogy anyósa szeptatúráit nem állja tovább: beleöli magát a Tiszába. Az elárult bot, kalap és kendő azóta a rendőrségen szaporítja a gazdatlan tárgyak tömegét, Csendes Flóriánnak meg azóta nyoma veszett. Mi akkor is írtuk, hogy kötvé kell hinni az öngyilkosságát, mert Csendes Flórián jó matéria, nem olyan, amilyenből az életunkat a k öngyilkosokat szőtte a végzet. Hát igazunk volt. Csendes Flórián nem lett öngyilkos, csak megtérlta a felelőségét meg a családját. Az orosházi főszolgabíró kereste meg most táviratilag a főkapitányságot, hogy mit csináljon a rendőrileg körözött Csendes Flóriánnal, aki ott eszarog Orosházán és munkát keres. A kapitányság visszacsürgönyözött, hogy bocsássák szabadon.

* Szép, tiszta, üde archób a legkönynyebben és legbiztosabban a Földes-féle Margit krém használata által érhető el. A közkedvelt és világhírű Földes-féle, törvényesen védett arckenőcs semmi ártalmas anyagot nem tartalmaz; szepelt, majfoltot, pattanást és az arc mindennemű tisztátalanságát pár nap alatt eltávolítja, a ráncokat, redőket kismítja és az arcnak finom, fiatal, rózsaszint ad. Nagy tégely 2, kicsi 1 korona Szapnap 70 fillér Puder (3 féle színből) 1.20 k. Kapható a készítőnél: Földes Kelemen gyógyszerésznél Aradon és minden gyógyszerárban. (1)

— **Külterületi tűz.** A f. hó 3-án Fargó István kistőke 118. sz. tanyáján egy boglya széna 100 korona értékben, továbbá reppeszalut és csutkát 18 korona értékben kigyulladt és porrá égett. A tűz állítólag abból keletkezett, hogy a nevezett gazda kis fia gyufát kaparított kezéhez és azzal játszott a boglya tövében.

— **Közsérend elleni kihágás.** Az emberen marakodtak össze Berkini Démetér Juliánna meg Szatmári Juliánna. Az ember maga Berkini Ferenc, hites ura az egyik asszonynak, kedvese a másiknak; aki — mint állítják — pénzelt is az embert. A f. hó 6-án a piaztérn került szembe egy mással a két asszony és bizony olyan nag

patáliát csaptak az emberen, hogy ingyen-komédiának is beillt és ehhez való nagy népszerűsületet is gyűjtött rákása. A piacosi rendőrt az esetet bejelentette a kapitányságon, ahol az amazonok ellen megindították a kihágási eljárás.

— **Vak tűzijárma.** Folyó hó 6-án esti 9 órakor azzal riasztották fel a tűzoltókat, hogy a Kossuth-téren, Futó Zoltán református lelkész lakásán szobatóz van. A riadalomnak semmi oka sem volt. Mindössze is az történt a nevezett lelkésznél, hogy tözeget raktak a kátlan alá. Annak a kigomolygó üstjé riasztott meg valami nagyfantáziájú arra haladót, aki aztán tüzet kiáltott.

Irodalom.

A Vasárnapi Ujság július 6-iki száma 21 képpel s a következő tartalommal jelent meg: «Graf Széchenyi Ferenc szobra a Nemzeti Múzeum kertjében» (képekkel). — Költemények: «Drégelyi ének» Sajó Sándortól; «Péter Pál estéjén» Lampert Gézától; «Mit álmodok»; «Hősök álma» Soos Lajostól. — Regény: «Varga Imre» Regény. Irta Vértési Arnold (Goró Lajos eredeti illusztrációival). — Piscevis orosz tabornok vándorlásai és kalandjai «A szláv eredeti után közli Huszár Imre (képekkel). — «Végig a kövices uton» Elbeszélés. Irta Gyöngyössi László. — Az angol trónörökös és családja (a walesi herceg neje és gyermekei arcképeivel). — «Szondi emlékezete» (képekkel: Szondi György szobra; A Szondi-kápolna Drégely-Palánkon; Drégely vára). — «Vulkánok és földrengések» Hoffmann Ottótol. — «Esthajnalaink és a Pelée-vulkán» Hoitsy Páltól. — «A megsérült Ariadne hajó» (képpel). — «Kenyérkereső nők Londonban». — «A király legújabb arcképe» (képpel Ben czúr Gyulának VII. Edvárd angol király számára készített festménye után). — «Az angol koronázás szertartása» (képpel). — «A Kassa és Budapest közötti postagalamb verseny» (képpel) Lengyel Menyhértől. — «Marilla» Reményi Antalól (képekkel Marilla-velőgyből). — Irodalom és művészet, Közművészetek és Egyetek, Sakkjáték, Képtalány, Egyveleg stb. rendes heti rovatok.

A Vasárnapi Ujság előfizetési ára negyedévre négy kor., «Politikai Újdonságok»-kal. A «Világkrónika»-val együtt hat kor. Megrendelhető a Franklín-Társulat kiadóhivatalában (Budapest VI. ker. Egyetem-útca 4. sz.) Ugyanígy megrendelhető a «Képes Néplap» legolcsóbb árú s a magyar nép számára, félévre 2 kor, 80. fill.

Felolvaszerkesztő: BÁNFALVI LAJOS.

Társzerkesztő: MÁTEFFY LÁSZLÓ.

Kiadótulajdonos a «Szentés és Vidéke» könyvnyomda.

Férfiak ingyen kapnak

egy legújabb találmányú gyógyszer, mely az elvesztett erőt visszaszadi. Mindazon, akik átszerták, ingyen kapnak egy próbacsomagot, egy 100 oldalas vastag könyvet együtt, postaszállítmánykért, jól becsomagolva. A legrendkívülrebb csodagyógyszer ez, mely már ezeket megmentette, akik ifjúkori kieséppongások folytán erejüket veszítették vagy ezenkívül betegségeket szenvedtek. Ez okból elhatározta az intézet, mindenkinek — akár férfi — egy csomag gyógyszer megvásárlás könyvecskével ajándékolni külföldi. E hazai szerrel otthon gyógyítható a baj és mindenki aki ifjúkori kieséppongások folytán nem bír bajokkal, szellem-gyengeséggel (vagy chronicus betegségekben), szenved otthon gyógyíthatja magát. Ez a gyógyszer közvetlenül ama szervezetre hat, melyek erősítésre szorulnak és csúdszerű eredményt gyógyítja meg az évek óta állandóan betegekét is. Öreges és ifjak is írhatnak, az alatt jelzett címen a «State Medical Institute»-nek, honnan a próbacsomagot elvárják azonnal megküldés. Az intézet első sorban azokra akarja megmenteni, akik gyógykezelésüket végezték otthonukat el nem hagyhatják. A próbacsomag is megmutatja, milyen könnyen lehet a borzalmas betegségekkel otthon is gyógyítani. Az intézet nem tesz kivételt. Minderki, bárholon magyarul is írhat a gyógyszerért, amire a legnagyobb diszkreció mellett díjazatlanul elküldik neki a próbacsomagot a nagyvárú könyvvel együtt. Írjon tehát — akinek kell — mindenképpen az nál. A küldemény olyan szépen van csomagolva, hogy senki se tudja meg a tartalmát. A levelet így kell megcímezni: State Medical Institute 6901. Elektron Building, Fort Wayne, Ind. Amerika És minden leve postamentesen küldendő.

1907/okv. 1902.

Arverési hirdetményi kivonat.

A szentesi kir. járásbírósa, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, miszerint ifj. **Kohn Ármin** pesti cég végrehajtonak **Rácz József** végrehajtat szenvedett elleni 800 kor. és járuléki iránti végrehajtat ügyében a szentesi kir. járásbírósa területén lévő Szegvár községben és határában fekvő a szegvári 1866 stíjkönyvben A f. 2724. hrsz. alatt felvett ingatlanra 34 koroná; továbbá a szegvári 598. stíjkönyvben A f. 2725. hrsz. alatt felvett ingatlanra 34 kor; továbbá a szegvári 369 stíjkönyvben A f. 381 hrsz. alatt felvett beltelkes házból **Rácz József** végrehajtat szenvedett illető fele részre, illetve a végrehajtatí törv. 156. §-a alapján az egész ingatlanra 320 kor; továbbá a szegvári 1957 stíjkönyvben A f. 2423. hrsz. alatt felvett nádassból végrehajtat szenvedett illető fele részre, illetve a végrehajtatí törv. 156. §-a értelmében az egész ingatlanra 226 kor, továbbá a szegvári 2186 stíjkönyvben A f. 2422 hrsz. a. felvett nádassból végrehajtat szenvedett illető fele részre, illetve a végér. törv. 156 §-a alapján az egész ingatlanra 236 kor; végül a

szegvári 3252 stíjkönyvben A f. 2642 hrsz. a. felvett kontraí földből végrehajtat szenvedett illető fele részre, illetve a végér. törv. 156 §-a alapján az egész ingatlanra 32 kor. ezenmel megállapított kikialtatási árban és pedig amennyiben a szegvári 3252 és 369 stíjkönyvben a 860/okv. 1902. sz. végzésével bekebelezett holtigani hasznélvezeti jog végrehajtat szenvedett illeti, — ezen szolgalmi jog fentartása nélkül elrendeltetik, — és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1902. évi július hó 19 napjának d. e. 9 órakor Szegvár község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikialtatási aron alól is eladatni fognak.

Arverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becserának 10 f., vagyis 3 k. 40 f., 3 kor. 40 fillért, 32 kor., 22 kor. 60 f., 23 kor. 60 f., és 3 k. 20 f. készpénzben, vagy ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt atszolgáltatni.

Kelt Szentesen, a kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóságánál 1902. ápril. hó 29-én.

KATKICS,

kir. albiró.

Egyedül valódi angol

Thierry A. gyógyszerész BALZSAMA

Orvosrendőrileg megvizsgálva és jóváhagyva.

Az üvegek adjusztlása kereskedelmi törvényszéki mintaoltalom alatt áll.

Ez a balzsam belsőleg és külsőleg hasznos. Mert: 1. Utóérthetlennül hatékony gyógyszer a tüdő és mell minden betegségében, csilapítja a katarust és megállítja a köpetet, enyhíti a fájdalmas köhögést és még idült ilyen bajokat is meggyógyít. 2. Kítúnó hatású torokgyulladásnál, rekedtségnél és minden torokbajnál stb. 3. Minden lázat alaposan megszüntet. 4. Meglepo gyorsan gyógyít gomorgócsót, köhögést és belszagot. 5. Kellemesen haskajtó és vértisztító, megtisztítja a vesekét megszünteti a hipochondriát és búskomorságot és erősíti az étvágyat és az emésztést. 6. Kítúnó hatású fogfájásnál, lukas fognál, szájpénésznél s minden fog és szájfájásnál és megszünteti a bőrfogást s a gomorból fakadó kellemetlen szájbűzt. 7. Külsőleg kítúnó szer minden sebre, forróság okozta hólyagokra, füstulára, szemölcsre, égési sebre, fagyos daganatokra, ruh. ótvár és kiütések ellen. Megszünteti főfájást, zúggást, szagatást, csúzt, felfújást stb. Mindig pontosan kell figyelni a fenti zöld apácavédjegyre! Hamisítások ellen legjobban véd a gyárból, eredeti papirkartonokban való közvetlen megrendelés, 22 kis vagy 6 nagy üveggel 4 korona 60 fillér. Kevesebb nem küldetik. Szákküldés csakis az összeg előleges beküldése vagy előleg küldése mellett.

Miért szeved ön? holott minden, még oly régi sebére is biztos gyógyulást találhat és csaknem mindig elkerülhet minden fájdalmas és veszélyes operációt sőt amputációt is.

Thierry A. gyógyszerész egyedül valódi rendkívül tisztítóerőjű

Centifolia-kenőcsével

mely a sebek gyógyításában és a fájdalom csillapításában felülmulhatatlan. Valódi centifolia kenőcs használható: gyermekágyasok rosszlelléségénél, tejelválasztásuk fennakadásánál, mellkeményedésnél, orbáncnál, minden régi sebre, nyílt láb és csontsebekre sósfolyas ellen, dagadt labakra, sőt csontszáznál is, ütött szart, lött, ívágott vagy zúzott sebéknél minden idegen anyag kihúzására, amilyen üveg vagy faszalka, homok, serét, tövis stb. minden daganatnál, kinővésnél, karbunkulussnál képződeményeknél, sőt raknál; ujszópálnál, körömdaganatnál, kihólyagzásnál, kisebbet labra, minden égési sebre, fagyra, a betegek felkúrosára, nyakdaganatra, fűfolyásra s a gyermekek ótvárára stb. stb. Szákküldés csakis a pénz előleges beküldése mellett. Bérmenté, csomagolás és szállítólévéllél 2 tégely 3 kor. 50 fillér. Eredeti bizonyítványok egész tömeges. Ovakodjunk hatástalan hamisítványoktól és ügyeljünk, hogy minden tégelyen: „Schutzengel Apotheke des Thierry (Adolf) Limited in Pregradna” van beégetve.

E gyógyszerhasznában fölülmulhatatlan két szer soha nincs romlásnak kitéve, sőt minél régiebbek, annál értékecsőbbek és hatásosabbak, fagy és hőség nem art nekik, tehát mindenféle időszakban szállíthatók. Csaknem mindig segítőkés és gyógyítanak, legalább is az orvos is megérkezőségei. Termeszetes, hogy soha sem szabad hamisítványokat vagy más ilyes ajánlott érték és hatás nélküli, úgynevezett pótszereket igénybe venni, melyekért hasznátalanul dobjuk ki a pénzt, hanem mindig csak a két jónak bizonyult, szolid, olcsó, megbízható, e mellett teljesen ártalmatlan, közméret szerhez kell folyamodni, miket minden esethez, minden családnak készletben kellene tartani. Ahol valódi minőségben a valódiság minden ismertető jelölvel nem kaphatók, legegyszerűbb közvetlen megrendelési címen:

„Thierry (Adolf) gyógyszerész Limited, Schutzengel-Apotheke” Pregradna — Rohitsch Sauerbrunn mellett

Központi raktár Budapest: Török J. gyógyszerárban, Zigrában Mittelbach S. gyógyszerésznél és Bécsben Brady C. gyógyszerésznél.

52—26